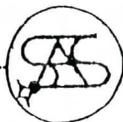

FÓRUM ARCHIVÁROV

----- Roč. X č. 1 -----

----- Január 1999 -----

Vážené kolegyně, vážení kolegovia!

Práve sa začínajúci rok 1999 je pre Fórum archivárov jubilejným rokom, keďže vstupujeme do 10. ročníka vydávania nášho informačného bulletinu. Mnohí z nás si pri pohľade na toto okružle číslo pripomenú december 1989, kedy sme sa zišli, aby sme nášmu archívárskemu osudu určili nový smer. Podobne ako v iných sférach našej spoločnosti treba povedať, že viaceré naše zásadné predstavy sa nespĺnili. Hospodárska situácia Slovenska nie je ani vhodná na ich splnenie, a tak nám v súčasnosti často ide už len o prežitie. V mnohých oblastiach sme zaznamenali nie zlepšenie, ale zhoršenie nášho postavenia. My archívári, ktorí pracujeme s dokumentmi uplynulých stáročí si azda viac ako inde v našej spoločnosti uvedomujeme, že rok 1999 je posledným rokom druhého tisícročia. Na otázku čím vstupuje naše archívniectvo do tretieho tisícročia budeme možno nahlas, možno potichu odpovedať o necelý rok. Už dnes je však isté, že nie všetko je také, ako

si to mnohí predstavujeme. Stále nám chýba spoločenské uznanie, čo je dozaista tak trochu aj našou chybou. Ale nielen našou. Vytváranie imidžu archívu závisí od mnohých faktorov. Okrem kultúrno-osvetovej práce je to najmä vybavovanie žiadostí. Napriek skutočnosti, že mnohí z nás sú už unavení z tých nezmyselných žiadostí, ktoré sme boli nútení za uplynulé roky akceptovať, aj v tejto sfére sme urobili veľa. Pamätám si na slová Charlesa Kecskemétyho, dlhoročného a uznávaného tajomníka Medzinárodnej rady archívov, keď v priateľskom rozhovore nadšene hodnotil túto prácu archivárov postkomunistických štátov, pamätám si aj vystúpenie predsedu Spolku nemeckých archivárov, ktorý hovoril o archívnej agende existenčne sa dotýkajúcej bežných občanov postkomunistických štátov. Archívy, medzi nimi aj my, prežili za uplynulé roky nič, na čo nie je vo svetovom archívniectve príklad. Žiaľ na celkovej situácii v archívoch, na hodnotení

práce archivárov sa to len málo odzrkadlilo. K uznávaniu a k akceptovaniu práce archivárov dozaista patrí aj vedecká, či aspoň kultúrna činnosť, vydávanie publikácií. V tejto sfére máme veľa čo doháňať. Nie preto že naše archívne inventáre sú menej kvalitné, než zahraničné, ale preto lebo nie sú tlačou vydávané ako inde. Chýbajú nám finančné prostriedky nielen na vydávanie odborných publikácií, ale aj na drobné informačné farebné letáčky teda na tlačoviny, z ktorých by sa mohli dozvedieť o nás viacerí. Archívy nemajú už ani na bežný chod organizácie. Vážne nedostatky sú v oblasti ochrany archívnych dokumentov, v ktorej akoby sme zaspali a nechceli sa zobudiť. Azda nás konečne posunie dopredu celosvetové dianie v tejto sfére. Problémov v archívoch je určite veľa. Riešenie mnohých očakávame od nového zákona o archívoch, a preto bude potrebné aby sa široká archivárska obec aktívne zapojila do jeho prípravy.

Po nie najoptimickejších slovách o situácii v archívoch by som Vás milí čitatelia chcela v krátkosti informovať o pripravovaných akciách Spoločnosti slovenských archivárov na rok 1999. Výbor SSA sa v prvom štvrtroku obráti dotazníkom na všetky archívy, aby získal objektívny pohľad na situáciu v oblasti

ochrany archívnych dokumentov v jednotlivých archívoch. Azda netreba zdôrazňovať že to robíme v záujme nás všetkých a preto prosíme o seriózný prístup pri ich vyplňovaní. Ďalšou akciou bude odborný seminár, ktorý by sme chceli uskutočniť v druhom štvrtroku so zameraním na spracovanie fondov, koncom októbra v Banskej Bystrici plánujeme III. archívne dni, tentoraz na tému Spracovanie fondov finančných inštitúcií - spracovanie finančných dokumentov. Chceli by sme zorganizovať aj exkurziu do niektorého zahraničného, pravdepodobne českého archívu. Samozrejme, ako vždy, uvítame Vaše nápady na vylepšenie činnosti Spoločnosti. Redakčná rada Fóra zase uvíta každý príspevok, ktorí nám zašlete, veď ste si už určite aj Vy zvykli na náš bulletin. Myslite na to, že je to časopis všetkých archivárov, a mali by ste aj vy doňho prispieť vašimi postrehmi, problémami, skúsenosťami. Spoločne sa nám určite podarí ešte vylepšiť jeho obsah.

V mene výboru, redakcie a svojom mene prajem všetkým čitateľom Fóra do roku 1999 veľa zdravia, šťastia, pozhnaní, rodinnej pohody a krásny pocit z dobre vykonanej archivárskej práce.

Veronika Nováková

II. archívnych dní . . .

Archívna prax a archívna legislatíva

Archívna prax je úzko spojená s archívnu legislatívou, pod ktorou rozumiem komplex právnych noriem dotýkajúcich sa archívov, archívnych fondov a práce archívárov. Keďže otázkou právnych noriem, dotýkajúcich sa archívnictva a predarchívnej starostlivosti sa zaoberali iné príspevky na druhých archívnych dňoch, v mojom krátkom príspevku sa zameriam len na určité problémy, ktorých riešenie očakávam od budúceho archívneho zákona. Som po získaní vyše dvadsaťročnej praxe presvedčená, že mnohé naše každodenné problémy by sa dali určite lepšie riešiť, ak by mali jednotlivé oblasti našej činnosti jasnejšiu a silnejšiu legislatívnu oporu.

Ktoré sú tie každodenné problémy? Vymenujem aspoň tie základné. Najdôležitejšie sú finančné problémy, zabezpečenie vhodných priestorov, základných podmienok pre našu prácu. Už minulý rok na archívnych dňoch som predniesla požiadavku na jasnejšiu formuláciu povinností zriaďovateľa voči archívom, a keďže odvtedy sa finančná

situácia v archívoch rapidne zhoršila, je na čase zamyslieť sa, čo všeobecne chápeme pod podmienkami zriaďovania archívov. Návrh nového zákona z roku 1992 v §9 odst.b/ hovorí o tom stručne: „umiestniť archív vo vhodných priestoroch, ktoré zaručujú bezpečné uloženie a účelné využívanie archívnych dokumentov“. Táto formulácia je vyhovujúca, ak sa bude odvolávať na konkrétnu technickú, hoci aj medzinárodnú normu na vybavenie archívnych priestorov. Bez toho si opäť každý bude tento odstavec vysvetľovať podľa toho, ako mu to práve vyhovuje. Veď aj otázku bezpečného uloženia môžeme posudzovať relatívne. Náš archív je uložený v priestoroch, kde relatívna vlhkosť dosahuje vyše 90%, teda z hľadiska medzinárodných, ale aj u nás uznaných parametroch v nevhodných priestoroch. Mnohí však argumentujú tým, že máme dobré podmienky, veď archív do roku 1974 bol umiestnený v pivničných priestoroch, kde viedli vodovodné a odpadové potrubia. V porovnaní s podmienkami pred roku 1974 skutočne

sme zaznamenali zlepšenie, no súčasný stav napriek tomu nezaručuje bezpečné uloženie archívnych dokumentov. Na tomto príklade som chcela len ilustrovat', že je nevyhnutné mať v zákone konkrétne stanovené podmienky pre zriaďovanie archívov. Už spomínaný paragraf 9 odst.b/ v navrhovanom znení dovoľm si tvrdiť, že nebude dostatočnou oporou na to, aby zriaďovatelia vyčlenili finančné prostriedky na vytvorenie vhodných priestorových podmienok pre archívy. Aj prevádzkové náklady, spôsob financovania by bolo vhodné upraviť, samozrejme otázka zákonite nárokovateľných požiadaviek, vyčlenenie určitého percenta z národného dôchodku pre činnosť v kultúre vyžaduje širšiu zákonitú úpravu, nesúvisí to len s archívmi.

Ďalšou otázkou, ktorá často trápi archívy, je vhodné personálne obsadenie. Mnohí zriaďovatelia si ešte stále myslia, alebo si opäť mysleli, že na čele archívu, ale aj pracovníkom archívu môže byť človek bez odborného vzdelania. Čo hovorí o tejto otázke pripravovaný zákon? Už spomínaný paragraf 9 v odstavci c/ hovorí, že zriaďovateľ má zabezpečiť aby úlohy archívu podľa tohto zákona plnili odborne spôsobilí pracovníci. Bližšie nešpecifikuje kto je odborne spôsobilý pracovník. V Rakúsku napríklad za

odborného pracovníka archívu sa považuje len absolvent známeho „Institut für Gesichtsforschung“, navyše pripravovaný zákon v paragrafe o úlohách Ministerstva vnútra v odstavci f/ hovorí, že MV zabezpečuje zvyšovanie odbornosti pracovníkov podľa predpisov o overení osobitnej odbornej spôsobilosti a v poznámkach sa odvoláva na nariadenie vlády SR č.176/1991, ktorým sa ustanovujú predpoklady pre výkon funkcií v okresných a obvodných úradoch, ktoré vyžadujú osobitnú odbornú spôsobilosť. Považujem za absurdné, že v navrhovanom zákone o archívoch sa hovorí o tomto nariadení, ktoré je vyslovene diskriminačné pre okresné archívy a pre okresných archívárov a nespomína sa v zákone, že za odborného pracovníka archívu sa považuje absolvent špeciálneho univerzitného štúdia archívnictva. Ak necháme v navrhovanom zákone zakotviť odbornú spôsobilosť v horeuvedenom znení nečudujeme sa, že o našej práci si niektorí myslia, že ju môže vykonávať každý, kto získa aké-také rýchle znalosti o našej profesii.

Pripomienky mám aj k pripravovanému zákonu o využívaní archívnych dokumentov. Paragraf 10 v odstavci 1/ hovorí, že každý je oprávnený využívať archívne dokumenty ak od ich vzniku

uplynulo najmenej 30 rokov a sú uložené vo verejnom archíve a osobitný zákon neustanovuje inak. Tu sa opäť žiada doplnenie aspoň zákonom o ochrane osobných údajov, alebo aspoň odvolanie sa na príslušný zákon.

Už len niekoľko drobných pripomienok. Žiada sa upraviť paragraf 2 o archívnych dokumentoch, ktorý hovorí o nich ako o prameňoch histórie Slovenska, vieme, že archívne dokumenty zabezpečujú aj právnu kontinuitu štátu, takže žiada sa úprava v tomto znení.

Aj sústavu archívov navrhujem formulovať podľa môjho názoru jasnejšie, deliť ich na verejné a súkromné a samozrejme podľa môjho názoru je

potrebné sa pokúsiť o zmenu navrhovaného paragrafu 7 o zriaďovaní archívov, kde by táto povinnosť mala prejsť jednoznačne na centrálny štátny orgán. Samozrejme znenie tohto paragrafu bude záležať na mnohých okolnostiach, ale je našou povinnosťou pokúsiť sa o vytvorenie jednotnej štruktúry štátnych archívov, k čomu zaväzuje názor prevažnej väčšiny archívárov.

Otázku archívnej legislatívy považujem za mimoriadne dôležitú. Dúfam že v diskusií, prípadne na stránkach Fóra archívárov sa široká archívárska obec vyjadrí k navrhovanému zákonu.

Veronika Nováková

Cirkevné archívy a archívny zákon

Cirkevné archívy sú aj na Slovensku správcami zvyčajne najstarších a vzácných dokumentov nielen cirkevných ale aj národných dejín, bez ohľadu na to, či sú uchované v archívoch všetkých stupňov cirkevnej správy od biskupstiev po farnosti či miestne cirkevné zbory, alebo v archívoch reholí, kongregácií, náboženských združení, ústavov a ich školských, sociálnych, zdravotných a iných

zariadení. Hoci sú tieto dokumenty súkromným vlastníctvom pôvodcov, sú aj predmetom verejného záujmu, pretože tvoria významnú časť pramennej základne kultúrnych, politických i hospodarských dejín Slovenska. Aby sa preklenul rozpor medzi súkromným vlastníctvom archívnych dokumentov a verejným záujmom na ich uplatnení pri vytváraní historického povedomia občanov štátu

pokladá platný zákon SNR č.571/1991 Zb. zo 4. decembra 1991, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č.149/1975 o archívnictve aj cirkevné archívne dokumenty za národné kultúrne dedičstvo a súčasť jednotného archívneho fondu Slovenskej republiky. Cieľom archívneho zákona je dať legislatívny rámec a nástroj pre zabezpečenie ochrany, sprístupnenia a využívania Jednotného archívneho fondu Slovenskej republiky a v ňom aj dokumentov cirkví i náboženských spoločností ako právnických osôb svojho druhu. Archívny zákon, ako každý zákon svojimi opatreniami, reguluje práva a povinnosti súkromných správcov archívnych dokumentov tým, že nariaďuje čo vo vzťahu k nim musia, povoľuje čo môžu a zakazuje čo nesmú robiť.

Cirkevné úrady, po dohode so štátnymi orgánmi môžu

1/ dočasne či natrvalo uložiť svoje archívne dokumenty do štátnych archívnych ústavov a zariadení

/príklad: depozitné zmluvy biskupských úradov a rehoľných ústredí o archívnych fondoch cirkevnej proveniencie, doteraz opatrovaných v štátnych archívoch/,

2/ prevádzkovať vlastné historické archívy /príklad: katolícke diecézne a ústredné rehoľné archívy/,

3/ alebo, ak ich ešte nemali, môžu teraz zriadiť vlastné osobitné archívy

/príklad: vznik ústredného archívu Slovenskej ev.a.v.cirkvi v Modre/.

Cirkevné archívy - sa musia starať o vyhovujúce a bezpečné uloženie svojich dokumentov, o ich odbornú správu a sprístupnenie podľa predpisov ministerstva vnútra. V súlade s medzinárodnými zvyklosťami by mali svoje dokumenty poskytovať ku štúdiu či k nazretiu každému spôsobilému záujemcovi, prípadne mu z nich vydať výpisy, odpisy či reprodukcie, ak tomu nebráni zlý fyzický stav uchovania dokumentov, ich neusporiadanosť, alebo ak zverejnenie informácií z nich neohrozí záujmy cirkvi či práva žijúcich osôb;

- nesmú odoprieť poskytnutie archívnych dokumentov štátnym úradom a zariadeniam k výkonu ich činnosti, alebo brániť vstupe štátnym orgánom povereným dohľadom nad archívmi.

Posledné roky ukázali v najvyšších i najnižších organizačných stupňoch cirkevnej správy viaceré odchýlky praxe od litery zákona. V súčasnosti sú historické diecézne archívy laickým bádateľom zväčša neprístupné.

/príklad: Diecézny archív Nitrianskeho biskupstva je pre verejnosť z technických príčin na neurčito uzatvorený,

až kým v cirkevných kruhoch nevyrastú odborníci, ktorí by sa oň vedeli starať. Z hľadiska hlavného posolania Cirkvi je to stanovisko azda pochopiteľné, no pre potreby dnešnej historiografie predhodnocujúcej slovenské dejiny je to pohroma a prekážka, ktorú sa nepodarilo prekonať ani pracovníkom SAV a MS. V ostatných dvoch rokoch sa už zdalo, že dôjde k zlepšeniu, pretože biskupský úrad prijal i laického absolventa histórie a dal mu priestor pre usporiadanie novej registratúry. No k historickému fondu ho zatiaľ nepripustili a on sám pre nízke platové ohodnotenie zvažuje či má na mieste zotrvať./

Staré farské archívy zasa hynú pre nedostatok pochopenia zo strany správcov farností, ktorí väčšinou už nemajú kvalifikačné predpoklady na docenenie ich hodnoty a nie sú ochotní postarať sa o ich uchovanie.

/príklad: ŠOBA Nitra vykúpil od občanov viaceré fragmenty fondov nižších stupňov cirkevnej správy z 18. - 19. storočia, zachránené z odpadu, ktoré ani po

konzultácii s príslušnými úradmi nikomu nechýbali./

Do pripravovaného nového zákona o archívnych dokumentoch by sa preto mali zakomponovať silnejšie nástroje na prekonanie takéhoto nežiadúceho stavu. Azda by sa to dalo dosiahnuť stiahnutím historických dokumentov z farností a dekanátov do diecéznych archívov a zo strany archívnej správy dôsledným vyžadovaním archivárskej kvalifikácie od interných pracovníkov takýchto centrálnych cirkevných archívov, aj s uznaním ich nároku na štandardný plat minimálne na úrovni systemizovaných štátnych oblastných archivárov. Iste by mohol byť účinný i štátny príspevok na platy takýchto pracovníkov, prostredníctvom ktorých by sa dala ľahšie uplatniť jednotná metodika riadenia, sprístupňovania a využívania cirkevných archívnych dokumentov pre celospoločenské potreby.

M. Zemene

Vážené kolegyne, vážení kolegovia!

Vo svojom, nie veľkom diskusnom príspevku chcem prispieť niekoľkými

doplňujúcimi poznámkami k procesu očakávaných legislatívnych úprav

postavenia a činnosti slovenského archívniectva. Túto úlohu považujem za najdôležitejšiu, ale z odborného hľadiska aj za najzložitejšiu v bezprostrednom období po našich archívnych dňoch. Treba si uvedomiť, že dočasné provizorium zavedené novelou zákona o archívniectve, zverejnenej pod č.332/1992 Zb. neodstránilo medzerovitost' v základnej zákonnej úprave slovenského archívniectva a nezamedzilo prehľbovaniu interpretačnej rozkolísanosti pri jeho praktickom každodennom uplatňovaní. Zmena spoločenských vzťahov po roku 1989 nastolila historickú príležitosť nanovo, moderným spôsobom upraviť postavenie a činnosť archívov v celej normatívnej štruktúre, teda nielen v zákone, ale menovite vo vykonávacích vyhláškach a smerniciach, ktoré by sa mohli podľa môjho názoru podstatne redukovat' s ohľadom na potrebu prehľadnosti a praktickej upotrebitelnosti.

Vychádzajúc zo spoločenských zmien, nová legislatívna úprava by mala vo všeobecnej rovine nadväzovať na zmenu ústavno-právneho postavenia štátu, ktorá sa do istej miery redukovala vytvorením relatívne nezávislej súkromnej oblasti. V tejto súvislosti bude nutné zodpovedat' na otázku: Má štát vytvorit' aj pre neštátne archívy právne regulatívy? Ak áno, do akej

miery? a pod. Tu treba mať na pamäti najmä požiadavku nevyhnutnej miery rešpektovania ústavnej nezávislosti týchto súkromných štruktúr, no na druhej strane rešpektovanie celospoločenských záujmov vyplývajúcich z individuálnych práv občanov, organizácií ako aj zo záujmu ochrany kultúrneho a historického dedičstva celej spoločnosti. Zastávam názor, že zákon o archívniectve by dôsledne upravoval režim štátneho archívniectva a súčasne vytváral voľnejšie regulatívy pre súkromné archívy, kde by sa predpisovalo iba to, čo z hľadiska oprávnených záujmov štátu treba archívne uchovávať: napr. podklady pre zdaňovanie, agenda zamestnávania, spisy pracovno-právnej povahy, písomnosti sociálnej povahy a spisy dôležité z hľadiska integrity a ochrany štátu, a to vtedy, ak organizácia vykonáva činnosť, ktorá s touto funkciou štátu súvisí. Štát by teda nepredpisoval v ďalších otázkach ani organizáciu, ani činnosť súkromných archívov. Ponechal by si však predkúpne a prednostné právo pred zahraničnými záujemcami na získavanie archívnych materiálov od domácich pôvodcov, a to v prípade zániku organizácie alebo v prípadoch iných závažných organizačných zmien, pri ktorých dochádza k likvidácii súkromných archívov.

Pokiaľ ide o úpravu postavenia a činnosti štátnych archívov chcem tu vyjadriť heslovite iba to, čo som už v rôznych príspevkoch publikoval ...

Po prvé: Zákon o archívnictve by mal založiť povinnosť podrobiť sa nutnosti sceľovania archívnych fondov a to na provenienčnom princípe. Táto povinnosť by platila pre usporiadanie dosiaľ nescelených archívnych fondov a súčasne by zakladal túto povinnosť pro futuro. Z tejto rigoróznjej zásady by mohla byť ustanovená výnimka, ktorú by udeľovalo MV SR /ústredný orgán pre správu archívnictva/ a to pre prípady, kde by takéto sceľovanie bolo z nepredvídateľných dôvodov neuskutočniteľné.

Po druhé: Zákon by mal presne stanoviť zročnosť lehôt po dobu ktorých sa materiály nesprístupňujú ani k nahliadnutiu ani k štúdiu, pričom by takáto lehota začala plynúť odo dňa posledného meritórneho - administratívneho úkonu.

Po tretie: Dôsledne upraviť formou zákonných okolností za ktorých pôvodca archivovaných materiálov a jeho právny nástupca je oprávnený nahliadať, študovať a využívať ich aj vtedy, keď u nich ešte neuplynula zákonná doba sprístupnenia. Toho času zákon túto situáciu nerieši, preto sa v praxi uplatňuje príliš extenzívny výklad, podľa ktorého boli sprístupňované

dokumenty rôznym kreovaným komisiám bádateľov napríklad na skúmanie udalostí z r.1968 - známe ako invázie vojsk Varšavskej zmluvy do ČSSR. Zdieľam názor, že takú závažnú vec treba v zákone riešiť. Pre vedecké účely by mohla byť prijatá flexibilná zásada, že možno pre študijné účely sprístupniť i takéto materiály pokiaľ nebudú tým dotknuté záujmy štátu, ochrana nedotknuteľnosti osobných práv a právom chránených záujmov.

Po štvrté: V osobitnom ustanovení zákona bude potrebné definovať „správnu činnosť archívov“, vytypovať právne úkony predvídané na základe originálnych archívnych materiálov ako sú potvrdenia, svedectvá, rozhodnutia o schválení, zamietnutí, odložení regulatívnych dokumentov organizácií ako sú spisové poriadky, spisové plány, skartačné poriadky a pod. Na tieto prípady by bolo nutné zaviesť režim správneho administratívneho konania, t.j. od podania návrhu či započatia konania ex offo, vrátane konania o kauze až po vydanie rozhodnutia, s možnosťou použitia opravných prostriedkov až po druhostupňové meritórne rozhodnutie. Súčasne zväžiť zavedenie peňažných sankcií za porušenie právnych predpisov upravujúcich povinnosti pôvodcov alebo správcov archívnych materiálov.

Po piate: Osobitne upraviť a inštitucionovať predarchívnu starostlivosť, jej základné formy, oprávnenia archívárov vstupovať a kontrolovať v objektoch organizácii stav predarchívnej starostlivosti, pričom povýšiť uložené opatrenia z previerok na úroveň záväzného príkazu vynucujúceho odstránenie nedostatkov v predarchívnej starostlivosti.

Po šieste: V záverečných ustanoveniach zákona o archívniectve uviesť zákonný výklad tých archívnych pojmov, ktoré sú relevantné vo vzťahu k jednotlivým ustanoveniam zákona, tak, aby nedochádzalo k rôznemu výkladu pojmov /napr. právne definovanie čo je archívny materiál/. Pripomínam, že tento výklad nesmie byť automatickým preberaním pojmov z archívneho slovníka. Spravidla pôjde o užší právny výklad, vždy viazaný

k účelom zákona o archívniectve. Ide totiž o bežný legislatívny inštitút často uplatňovaný v rozsiahlejších zákonoch /občiansky zákon, trestný zákon, zákon o stavebnom poriadku, zákonník práce atď./

Vážené kolegyne, vážení kolegovia!

Uvedené odporúčania nie sú z mojej strany vyčerpávajúce. V tomto štádiu majú predovšetkým za účel inšpirovať vás k vlastným úvahám, ktoré by sa mohli pozdejšie formovať do legislatívnych návrhov zákona a ďalších predpisov o archívniectve. Vecná výmena názorov vychádzajúcich zo skúseností každodennej praxe je tou najlepšou zárukou, že pripravované právne predpisy pre oblasť archívniectva budú zodpovedať objektívnym pomerom tejto špecifickej ľudskej činnosti.

D. Rusnák
riaditeľ SNA

Z DOMOVA

4. Erbe - sympóziu, Banská Štiavnica

7. - 11. 9. 1998

Nemeckí a rakúski knihovníci z
banských a geologických ústavov

zorganizovali v r.1993 v nemeckom
Freibergu medzinárodné sympóziu o

kultúrnom dedičstve takýchto knižníc. Úspech podujatia podnietil hlavných organizátorov uvažovať o ďalšom ročníku a prizvať k spolupráci aj kolegov archívárov a muzejníkov. To bol začiatok reťazce **medzinárodných sympózií venovaných kultúrnemu dedičstvu baníctva, hutníctva a geológie vo svete.**

2. ročníka v Leobene /Rakúsko/ a 3. ročníka v Sankt Peterburgu /Rusko/ sa aktívne zúčastnili aj pracovníčky ŠÚBA /E.Kašiarová, E.Síkorová/. A práve Štátnemu ústrednému banskému archívu v B.Štiavnicí sa dostalo veľkej cti, ale aj nesmiernej zodpovednosti hlavného organizátora 4. Erbe-sympózia /spoluorganizátormi boli Slovenské banské múzeum v B.Štiavnicí a Mesto B.Štiavnica/.

Sympózia sa zúčastnilo vyše 90 odborníkov a hostí, z toho 46 zo zahraničia /Albánsko, Austrália, Holandsko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Rusko, Slovinsko, Švajčiarsko, USA/. Zo Slovenska mali zastúpenie okrem štiavnických inštitúcií napr. Historický ústav SAV, MŽP SR, Geologická služba SR, TU Košice, KŠVK Košice a zástupcovia banskej správy, banských závodov i jednotlivci, zaoberajúci sa banskou históriou /so zaujímavou prednáškou vystúpil napr. spisovateľ

Hykisch/.

Nosnou témou 4. Erbe-sympózia boli „**Tradície banského školstva vo svete**“. Túto tému sme si vybrali preto, že práve B.Štiavnica a jej banícka a lesnícka akadémia majú nezastupiteľné miesto v histórii vzdelávania banských odborníkov a práve ŠÚBA opatruje množstvo cenných dokladov o tejto škole ako i o ďalších formách banského vzdelávania. Úvodnú prednášku mal bývalý riaditeľ ŠÚBA a v súčasnosti najvýznamnejší slovenský banský historik PhDr. J. Vozár, Dr.Sc. Okrem nej odznelo na sympóziu ešte ďalších 44 príspevkov, ktoré boli simultánne tlmočené do nemčiny, angličtiny a slovenčiny. Abstrakta týchto i ďalších prednášok mali účastníci k dispozícii už na začiatku sympózia. Teraz pripravujeme záverečný zborník. Do neho zaradíme popri príspevkoch aktívnych účastníkov aj ďalšie odborné práce osôb, ktoré z rôznych príčin nemohli pricestovať do B.Štiavnice. Našou ambíciou je totiž pripraviť dielo, ktoré by poskytovalo čo najucelenejší súbor najnovších poznatkov o vzdelávaní baníkov, hutníkov a geológov v rôznych končinách sveta v minulosti.

Okrem prednáškovej časti tvorili program 4. Erbe-sympózia aj rôzne exkurzie a kultúrno-spoločenské podujatia. Najvýznamnejšia bola celodenná exkurzia

všetkých účastníkov do hlavných banských stredísk bývalého dolného Uhorska - Kremnice, Španej Doliny a Banskej Bystrice. Okrem toho mali zájemcovia možnosť navštíviť poslednú živú banskú prevádzku v okolí B.Štiavnice v Hodruši-Hámroch i s tamojším bankským skanzenom a ďalšími atrakciami. Mnohí využili možnosť prezrieť si antolský kaštieľ alebo sa okúpať v bývalých hlavných banských kúpeľoch Sklené Teplice. V programe bola samozrejme aj návšteva ŠÚBA spojená s prehliadkou najvýznamnejších a najkrajších archívnych dokumentov, prehliadka starého jadra mesta B.Štiavnica, objektov bývalej Baníckej a lesníckej akadémie a expozícií SBM. Zo spoločenských akcií to bol koncert známeho husľového virtuóza P.Michalieu v evanjelickom kostole, prijatie všetkých účastníkov primátorom mesta na banskoštiavnickej radnici a slávnostná úvodná recepcia. Celé podujatie skončilo účasťou príp. prizieraním sa tradičnému salamandrovému sprievodu v piatok večer 11.9.1998.

Zorganizovať takéto náročné podujatie v takom malom hospodársky slabom meste ako je B.Štiavnica by sa nedalo bez vonkajšej pomoci. Preto sme radi, že sme našli porozumenie u viacerých firiem a organizácií. V prvom rade patrí

naša vďaka Závodu SNP, a.s. Žiar n/Hronom a Galimpex-s, s.r.o. Bratislava. Finančnú, naturálnu alebo inú pomoc nám poskytli aj PKB, a.s. Žilina, Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., Zlatý bažant, a.s., Banská agentúra Košice, Železiarne Podbrezová, a.s., Liečebné termálne kúpele, a.s. Sklené Teplice, Agrafík, s.r.o. B.Bystrica, Tauris, a.s. Rimavská Sobota, Slovenská banká, s r.o. Hodruša-Hámre, Magic Computers, v.o.s. B.Štiavnica, Slovenská národná knižnica v Martine, Výbor kandidatúry ZOH 2006 Poprad-Tatry, MÚ B.Bystrica, MÚ Kremnica, OÚ Špania Dolina, Múzeum Sv. Anton, Sepacom Bratislava a viacerí jednotlivci, ktorých tu nemožno ani vymenovať. Čo sa mi však žiada ešte vyzdvihnúť, je ochota a ústretovosť kolegov archivárov zo všetkých archívov, na ktorých sme sa v súvislosti s prípravou sympózia obrátili /SNA, ŠOBA B.Bystrica, ŠOKA B.Štiavnica, ŠOKA Poprad, PA Mincovňa Kremnica, OAaSS/ a porozumenie a pomoc pracovníkov ekonomického odboru sekcie verejnej správy MV SR.

Nie všetko nám pri tomto podujatí vyšlo podľa pôvodných predstáv. Niečo spôsobil objektívny stav mesta a jeho zariadení, niektoré dohodnuté veci stroskotali v poslednej chvíli. Pracovníci

ŠÚBA však urobili všetko pre to, aby sa 4. ročník zaradil medzi tie najúspešnejšie. Zdá sa, že sa nám to podarilo.

Toto sympóziu malo okrem svojho vlastného odborného významu aj ďalšie pozitíva. Umožnilo ŠÚBA, ako hlavnému ochrancovi písomného kultúrneho dedičstva baníctva a príbuzných odvetví na Slovensku také zviditeľnenie medzi svetovými kapacitami zaoberajúcimi sa touto problematikou, ako žiadna iná akcia v jeho doterajšej histórii. Nadviazali sme mnoho užitočných kontaktov, obohatili knižnicu darovanými dielami zahraničných autorov a podľa ústnych i písomných reakcií účastníkov sme urobili dobrú službu aj propagácii Slovenska. Snáď horeuvedené potvrdí aj tento úryvok z jedného listu:

„Wir freuen uns nicht nur schon sehr auf das Erscheinen des Symposiumbandes sondern viel mehr noch auf ein baldiges mit und in Euerem so wunderbaren Land bzw. Eurer so faszinierenden Bergbaustadt ... und ganz besonders Euch! Wir hatten einst ein gänzlich anderes /verzerrtes, unechtes/ Bild von der Slowakei. Man erzählte uns wenig Gutes. Unser Aufenthalt hat uns aber vom Gegenteil überzeugt: Es ist - jedenfalls haben wir diesen Eindruck bekommen - ein Land mit einer eigenen, für uns neuen, faszinierenden Landschaft; und in ihm leben liebenswürdige, hilfsbereite Menschen auf die man sich verlassen kann. Menschen mit einer „harten Schale“ aber einem „weichen, guten Kern“!“

Elena Kašiarová

Dokumenty z našich archívov

Dňa 2. februára t.r. uplynie 150 rokov od narodenia P.O.Hviezdoslava /* 2. február 1849, Vyšný Kubín - † 8. november 1921, Dolný Kubín/, významnej osobnosti slovenskej literatúry a kultúry. V

rôznych médiách sa zaiste bude spomínať význam a prínos jeho diela do kultúrneho dedičstva našich dejín.

V Štátnom oblastnom archíve v Levoči, vo fonde Nemecké evanjelické

gymnázium v Kežmarku, sú zachované triedne katalógy. V nich môžeme v školských rokoch 1865/66 až 1869/70 sledovať študijné výsledky Pavla Országha. Každý rok bol hodnotený ako nadaný, vytrvalý a pracovitý žiak s výborným prospechom vo všetkých vyučovacích predmetoch. Usilovnosť

študenta Pavla Országha bola každý rok hodnotená zvláštnym prospechovým štipendiom, pochádzajúcim z rôznych fondov a od darcov, ktorí podporovali kežmarské lýceum.

Agnesa Žifčáková

A Kežmárkú

Aggh' Ev. Lyceum ban 1869 diki iski évben Junius 14, 15, 16, 17 kén

tartatott irásbeli, és ugyan e hó Junius 25, 26, 27 dékén

tartatott szóbeli értékelési és szágreredménye

*R = prae excellentes
d = laudabiles
ex = bonos
1 = sufficientes
ex = prope sufficientes
2 = non sufficientes*

Titulná strana maturitného katalógu 1869/70

Casanova v Čechách.

Meno Giacomu Casanovu bolo a je všeobecne známe širokej európskej i našej verejnosti „Vyslúžil“ si to predovšetkým ako mimoriadne aktívny dobyvateľ ženských srdiec a hlavne ako autor pamätí popisujúcich jeho život od narodenia v Benátkach v roku 1725 až do pokorného návratu do Benátok v roku 1774, poprepletanými mnohými erotickými pasážami. Jeho meno sa stalo synonymom veľkého zvodcu, svetáka a dobrodruha. 200. výročie jeho smrti dalo podnet českým kolegom na zorganizovanie výstavy *Casanova v Čechách*, ktorá sa uskutočnila na Pražskom hrade v Lobkovickom paláci 8.5. - 13.9.1998 pod gestorstvom Národného múzea a Státního oblastního archívu v Prahe. Záštitu prevzal minister zahraničných vecí Jaroslav Šedivý, Jeho exc. Maurizio Moreno, veľvyslanec Talianskej republiky v Českej republike a jeho exc. Philippe Coste, veľvyslanec Francúzskej republiky v Českej republike. Nuž prečo toľká medzinárodná pozornosť a spomienky?

Jeden z autorov výstavy Josef Polišínský napísal: „Giacomo Casanova je osobnosť známá i neznámá. Známy je jako autor Pamětí ... Málo známý, ba neznámý

je Casanova, odchovanec italské pozdne humanistickej vzdelanosti a stoupence jistého druhu francouzského osvícenství. Jeho jméno nenajdeme ani mezi autory uvedenými v De Sanctisových dějinách italské literatury, ani v příručce dějin francouzské literatury Lanson-Tuffrauově. Nicméně, Casanova patří do dějin světové literatury, ba do dějin evropské kultury. Prostřednictvím jeho složité osobnosti můžeme totiž osvětlit celou řadu základních problémů doby, ve které žil.“ Casanova je autorom mnohých „projektov na zvýšenie ľudského blaha“, esejí i publicistických úvah estetických i filozofických, historických i ekonomických pojednání. Významným prameňom k dejinám európskeho myslenia 18. storočia sú takmer tri desiatky jeho vydaných prác, rozsiahla literárna pozostalosť a obrovská korešpondencia. Cieľom výstavy bol aj dôkaz plodnej aktívnej Casanovovej práce počas života v Čechách /1785 - 1798/ - v Duchcove, Tepliciach a v Prahe.

Základom výstavy sú archívne dokumenty pochádzajúce z Duchcova, kde knieža Jozef Valdštejn pozval Casanovu v roku 1785 ako spoločníka a knihovníka. Knieža Valdštejn zaplatil za Casanovu

všetky dlhy, ktoré nadobudol pri vlastnom náklade rozsiahleho utopistického románu Icosameron. Casanova sa za to zaviazal, že mu odkáže po smrti všetky písomnosti, ktoré napísal do tej doby, vrátane korešpondencie. V Duchcove sa takto zachovali najvýznamnejšie pramene o jeho živote po roku 1756. Spisy, ktoré vznikli po roku 1789, i s druhou verziou Pamäti odkázal Casanova svojej neteri a jej manžel predal neskôr rukopis Pamäti lipskému nakladateľovi Brockahausovi. Duchcovská pozostalosť patrí v súčasnosti medzi jeden z najvyužívanejších fondov Štátneho oblastného archívu v Prahe. Ďalšie písomnosti pochádzajú z fondu Bernarda Marra, správcu - archívára Casanovovej pozostalosti v Duchcove, rodinného archívu Valdštejnů - Vamberků, vrátane panstva Duchcov - Horní Litvínov, pozostalosti J. F. Opiza, obsahujúcej prepisy jeho korešpondencie s Casanovom a zároveň „brnenským Sokratom“ kniežaťom Maxom Lambergom. Významným zdrojom je aj archív rodiny Clary-Aldringen, ktorej patrili kúpele Teplíce, kde sa stretával Casanova s významnými predstaviteľmi európskej spoločnosti, napr. aj s princom de Ligne. Ak sa k tomu pripočítajú ešte písomnosti zemských vrchnostenských úradov a fār, s

určitosťou zistíme, že české archívy a knižnice obsahujú mimoriadne veľké množstvo informácií o Casanovi.

Výstavu autori rozdelili do týchto častí:

- I. Giacomo Casanova, jeho osobnosť a cesta z Benátek do Čech;
- II. České země v Casanovově době;
- III. Casanova jako knihovník hraběte Valdštejna;
- IV. Život na Duchcovském zámku;
- V. Galantní věk a jeho soumrak;
- VI. Casanovova cesta z Duchcova do světové literatury;
- VII. Casanovova smrt.

Súčasťou výstavy je aj mimoriadne graficky pekný a veľmi obsažný katalóg, ktorý obsahuje na 85 stranách stručný Casanovov životopis, popis jednotlivých exponátov, ukážky archívnych dokumentov, dobové obrazy Casanovu a významných osobností s ktorými sa Casanova stretával, výberovú bibliografiu o Casanovi a prirodzene talianske a francúzske resumé.

V závere sa môžeme iba stotožniť s autormi, že „V roce, který je plný významných výročí se ani ona /výstava/ neztratí. Vznikla ze zájmu lidí, zaujatých rozporuplnou osobností velkého Benátčana, který našel poslední domov v

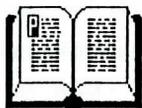
Čechách. Splní svůj úkol, jestliže přiměje
návštěvníky k tomu, aby se nad osudem

Giacomo Casanovy zamysleli.“

Zuzana Kollárová

Francesco Casanova: Jazdec na koni. Viedeň po roku 1783. Zbierka p. Jaroslava Lobkowicza

KNIŽNÉ NOVINKY

Na Spiši vyšlo v poslednom čase opäť niekoľko veľmi úspešných publikácií.

Z dejín jednotlivých obcí vyšli tieto:

Popovič, M., Vaško, A., Komara, V., Hrubec, A. : Brutovce 1268-1998. Brutovce 1998, s.66.-Kollárová, Z., Malovcová, B.: Švábovce v toku dejín. Švábovce 1998, s.68. - Žifčák, F., Zmátlo, P.: Z minulosti Vítkoviec. Vítkovce 1998. - Chalupecký, I., Bjalončíková, J.: Z dejín obce Holumnica. Holumnica 1998.

Ide o drobnejšie publikácie príležitostného charakteru, čo neznižuje ich obsah. Švábovce upútajú aj vydarenou grafickou úpravou. Pozoruhodné je to, že vzhľadom k relatívne malému počtu obyvateľov a aj k

rozlohe, boli v minulosti tieto obce rovnocenným partnerom ostatným spišským obciam a odohralo sa tu veľa historicky zaujímavých udalostí.

Rozsiahlejšími a graficky náročnejšími sú knihy:

Roth, P.: Dejiny obce Hranovnica. Hranovnica 1998, s.164. - Javorská, D., Kollárová, Z., Malovcová, B., Sedláčková, E., Šlampová, M., Bednárová, M.: Veľká 1268 - 1998. Veľká 1998, s.116.

Obe knihy majú spoločnú štruktúru, ktorá nie je klasicky rozdelená časovým horizontom, ale skôr horizontom obsahovým. Kým sa autor Hranovnice usiloval predovšetkým o to, aby kniha bola súborným dielom všetkých poznatkov o obci, cieľom autorského kolektívu druhej

publikácie bolo rozšírenie vedomostí o ľuďoch „ktorí sa tu narodili, ale hlavne o tých, ktorí svojmu mestu život zasvätili“. Veľká má byť totiž doplnením „veľkých dejín veľkého Popradu“ - knihy, ktorá má vyjsť do konca kalendárneho roka 1998.

Spomienkový charakter má kniha mlynického rodáka Júliusa A. Loischa v súčasnosti žijúceho v Elkharte, Indiane v USA:

Mühlenbach ein Dorf in der Ober - Zips am Fuße der Hohen Tatra 1944/1945. Kežmarok 1997, s.204.

S podtitulom: Eine Sammlung von Bildern, Lageplänen und anderen Aufzeichnungen über das Dorf Mühlenbach und Altschmecks eine Aufstellung der Bewohner des Dorfes Mühlenbach zum Ende des Jahres 1944.

Kniha obsahuje okrem iného veľa dokumentov, fotografií, básní a textov

spomienkového charakteru. Medzi týmito materiálom však nájdeme dôležité faktografické údaje týkajúce sa samotnej obce a to z obdobia, keď boli z našich spišských obcí archívne materiály buď zničené alebo odnesené evakuovanými nemeckými obyvateľmi.

História Spiša je bohato zastúpená aj v nasledovných publikáciách:

Homza, M., Sroka, S.: Štúdie z dejín stredovekého Spiša. Krakov 1998, s.154.

Drobná brožovaná publikácia sústreďuje známe a neznáme štúdie dvoch historikov Dr. Martina Homzu a Dr. Stanislava Sroku, týkajúce sa stredovekých dejín Spiša. Zaujímavá a podnetná symbióza pohľadov poľského a slovenského historika na spomenuté obdobie. Zdá sa, že toto je podnetná a schodná cesta k odhaľovaniu tajomstiev histórie územia Spiša, ktoré patrí do poľských a aj slovenských dejín rovnakým dielom. Uved'me názvy štúdií M.Homzu: Prehľad doterajších názorov na pôvod názvu Spiš, Prehľad názorov na vznik stredovekej severnej hranice

Uhorska na Spiši a historických prác na tému vzájomných vzťahov Spiša a Malopoľska v najstaršom období, Vzťahy Spiša a Malopoľska od roku 1138 do roku 1241. S. Sroka tu publikuje tieto štúdie: Cirkevný konflikt na Spiši v prvej polovici 14. storočia, Poliaci v Spišskej kapitule v 14. storočí, Kontakty kartuziánov z Červeného Kláštora s Poľskom v stredoveku, Mecenát tešínskej Piastovny Hedvígy nad kartuziánskym kláštorom na Lapis Refugii na Spiši, Príspevok ku genealógii Thurzovcov.

Zborník Tradičné zvyky a obrady a súčasnosť. Poprad 1997, s.99

vydali kolegovia múzejníci, ktorí zorganizovali v Podtatranskom múzeu v Poprade seminár s rovnakým názvom. Nájdeme tu tieto štúdie: A. Bitušiková - Niekoľko poznámok o zvykoch, obradoch a zodpovednosti, E. Pančuhová -

Zbierkový fond duchovnej kultúry v SNM EM v Martine, K. Buganová - Vplyv cirkevných slávností na obrady, Z. Krišková - Premeny tradícií vo fašiangových zvykoch, K. Holbová - Fašiangové obchôdzky v troch

hontianskych obciach, I. Dabľberová -
Fašiangová obchôdzka „chodenie s
klátom“ tradícia a súčasnosť, N. Baráthová
- Cechové zvyky na Spiši, D. Nociarová -
Zo zvykoslovía remeselníkov - hrnčiarov,
M. Felberová - súčasné svadobné a
fašiangové zvykoslovie na strednom Spiši,
J. Darulová - K výročným a rodinným
zvykoslovným tradíciám, A. Krupová -
Životný cyklus vo zvykoch a obradoch

Kladzancov, M. Húšťavová - Zvykoslovie
na Kysuciach a súčasnosť, E. Lovásová -
Banické rezbárske tradície v
banskoštiavnickom regióne, N. Varcholová
- J. Varchol - Jánske zvyky - tradícia a
súčasnosť. J. Švedlár - Tanečné príležitosti
goralskej oblasti severného Spiša, J. Ordoš
- Zvyky a obyčaje v premenách času.

Naši jubilanti

K životnému jubileu srdečne gratulujeme a prajeme veľa zdravia, šťastia, osobných a
pracovných úspechov našim kolegom:

Mária Chovancová ŠOKA Šaľa
Viera Miková ŠOBA Banská Bystrica
PhDr. Juraj Žudel, CSc. Trnavská univerzita

Informácia pre Vás

V denníku SME 15.12.1998 vyšiel článok o udelení pamätnej medaily Š. Moyzesa Dr. J. Dubovskému, riaditeľovi Štátneho okresného archívu v Pezinku.

Kolegoví a priateľovi k obdržaniu tohto vyznamenania srdečne gratulujeme a prajeme ďalšie úspechy.

Život regiónov

REGIÓN Y

15. 12. 1998 / 3. strana

Medaila Š. Moyzesa historikovi J. Dubovskému

BRATISLAVA (TASR) - Jánovi Milanovi Dubovskému odovzdal včera Pamätnú medailu Štefana Moyzesa za celoživotné dielo v oblasti výskumu slovenských dejín a prekladateľskú činnosť z latinského jazyka predseda Maticy slovenskej (MS) Jozef Markuš. J. Dubovský je historik, pedagóg, prekladateľ a publicista. V súčasnosti je riaditeľom Štátneho okresného archívu v Modre, členom Slovenskej historickej spoločnosti pri Slovenskej akadé-

mii vied a členom Historického odboru MS. Z jeho autorských a prekladateľských prác sú známe Dejiny Pezinka, Bratislavský a Devínsky hrad, Obraz starého Uhorska, Bratislava Mateja Bela a Peripetie slobody. Pred novembrom 1989 spolupracoval J. Dubovský na samizdatovom vydávaní prekladov a komentárov náboženskej literatúry. Výsledkom jeho záujmu o cirkevné dejiny v období totality je i monografia Akcia K (kláštory).

MATICA SLOVENSKÁ
udeľuje
PAMÄTNÚ MEDAILU
Štefana MOYSESA

PhDr. Jánovi M. DUBOVSKÉMU
za celoživotné dielo
v oblasti výskumu
slovenských dejín a
za prekladateľskú činnosť

Jozef Markuš
Jozef MARKUŠ
predseda MS

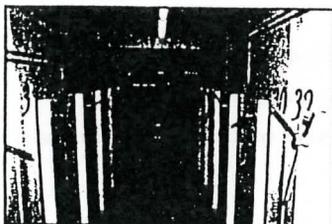
10. november 1998

MOBILNÉ REGÁLOVÉ SYSTÉMY

NIKOL spol. s r.o.

Otvárací PR, s.s. MATSĽAVA

Firma NIKOL spol. s r.o. ponúka:

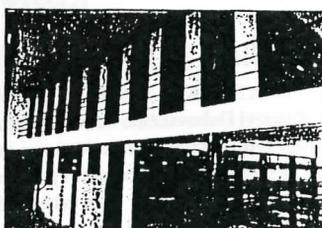
- mobilné regálové systémy s pohonom
 - elektickým
 - mechanickým
 - manuálnym
- stabilné regály - obchodné
 - paletové
 - skládové
- programové vybavenie pre evidenciu a manipuláciu so skládovými paležami
- elektronický archív
- mapový línazor zväšené obrázkové rámy
- kovový nábytok
- lanúňky, základnice, archívne lavičky
- zariadenie archívov
- manipulačné vozíky, plošiny, nábrý
- úložiskové jednotky pre archívy a sklady
- zariadenia predajní - puhy, steny, vitríny ...

VYBRATÉ REFERENCIE:

- PR, s.s. Bratislava
- ČKOL, s.s. SE, Košice, Nitra, BA
- VÚL, s.s. Brečň
- Priemyselné banky, s.s. Košice
- Bány archív BR
- Bány archív archív Bratislava
- Bány archív archív Byča
- Strojárske dielne štátného NIKOL, BA
- Kreslársky vedecský ústav NIKOL, Bratislava
- Výskumný ústav jadrových aplikácií, s.s. Trnava
- HZ SR Bratislava
- Novácka Chem. Závody, s.s. Nováky
- SEMEG Automobilové MZK Bratislava

Archív Priemyselných podnikov, s.s. KEZLEČ

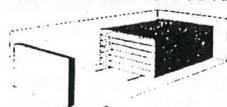

Stabilné regály, HANSA-FLEX KOMPLEX, s.s., MARTIN

Prečo MOBILNÝ SYSTÉM?

Stabilné úložiskové archívy so stabilnými regálmi

Odpružené plochy úpravou pôvodných regálov na mobilný systém

Zvýšené úložisko archívnych dokumentov a KOD, digitálne mobilné systémy s pôvodným priestorom

KONTAKTUJTE NÁS:

Škultétyho 14, 036 01 MARTIN;
 Tel.: +421/842/221 783, 221 786
 221 822, 221 825
 Fax: +421/842/221 783

NIKOL spol. s r.o.

E-mail: nikol@ml.sknet.sk

www.sknet.sk/NIKOL

Vydáva Spoločnosť slovenských archívárov 10 x ročne

Redakčná rada: V. Nováková, L. Vrteľ, J. Hanus, Z. Kollárová, I.Graus,

V. Hrtánková, V. Morišová

Technická úprava: ŠOKA v Šali, J.Benciová

Náklad: 350 ks

Povolilo: MK SR 1472/96